

Náms- og kennsluáætlun - Haustönn 2025

TRÉS1VÁ05

Kennari	Þórhildur Loftsdóttir, thorhildur.loftsdottir@fss.is Óskar Júlíus Bjarnason, oskar.bjarnason@fss.is	
Viðtalstími	Þórhildur, stofa 120, þriðjudaga kl. 14.00 – 14.40 Óskar, stofa 120, þriðjudaga 9:20 – 10:00	
Námsefni	Vinnuleyfi á Trésmíðavélar idnu.is Verkfæri Tréiðngreina idnu.is Efni frá kennara	
Áfangalýsing	Í þessum byrjunaráfanga byggingatækni er fræðilegur grunnur byrjunaráfanga í tréiðnum kynntur fyrir nemendum. Fjallað er um umgengni við efni, vélar, verkfæri og vinnustaðinn með áherslu á verkstæðishluta iðngreinarinnar. Lögð er áhersla á að nemandinn tileinki sér faglega nálgun á þeim verkefnum sem unnin eru samhliða áfanganum. Kenndar eru samsetningar, lausnir og hugtök sem leggja grunninn að góðum vinnubrögðum við almenna trésmíði. Einnig vinna nemendur verkefni tengd áfanganum með það fyrir augum að auka áhuga þeirra og kynna þeim mikilvægi þekkingar og fagmennsku í iðngreininni. Efnisatriði/kjarnahugtök: Handverkfæri, rafmagnshandverkfæri, val og umhirða á verkfærum, stillingar, brýnsla, vinnubrögð, öryggismál, hefilbekkur, borvél, borun, handfræsari, fræsing, handpússvél, trésamsetningar, geirnegling, blindtappi, blöðun, díll, díllun, fals, fingrun, fjöður, geirungssamsetning, grunntappi, hálf-tí-hálf-t, hnakki, hornasamsetning, málvik, negling, nót, raufarstykki, skrúfun, sporun, töppun, límingar, pússning, slípun, efnisval, efnisfræði, viðarfræði, eðliseiginleikar viðar, viðarflokkun, styrkflokkun, útlitsflokkun, ÍST DS 413, ÍST INSTA 142, ÍST EN 519, viðarmerkingar, trépurkkun, viðarlím, yfirborðsefni, yfirborðsmeðferð.	
Námsmat og vægi námsmatsþátta	Til að ná áfanga þarf að ná að lágmarki 4,5 úr kaflaprófum. Ef nemandi fellur í kaflaprófi fær hann að taka upp prófið einu sinni. Ef verkefnum er skilað inn eftir auglýstan skilafrest fellur einkunnin niður um einn heilan fyrir hvern dag umfram skilafrest, ekki er hægt að skila inn verkefnum eftir að lokað hefur verið fyrir sein skil, 48 tímum eftir skilafrest	
	Símatsáfangi ☒	Lokapróf ☐
	Sleppikerfi ☐	
	Heiti	Vægi
	Verkefni	60%
	Kaflapróf	40%

Reglur áfanga	Notkun á snjallsímum er ekki leyfileg í tímum nema með leyfi kennara.
----------------------	---

Þekking	Leikni
Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á: • uppbyggingu og notkun helstu rafmagnshandverkfæra • öryggisþáttum og viðhaldi rafmagnshandverkfæra og trésmíðavéla • vinnuaðstöðu og vinnuumhverfi • algengasta smíðavið og smíðafestingum • undirstöðuatriðum við skipulagningu og verkferla í byggingariðnaði • reglugerðaákvæðum varðandi vinnuumhverfi • helstu fagheitum í tréiðnaði • helstu eðliseiginleikum viðar og þurrkun timburs • einstökum samsetningum og notkunarsviði þeirra • mismunandi tegundum verkfæra, véla og efna • algengustu gerðum og notkunarsviðum helstu límtegunda í tréiðnaði • nöglum og skrúfum og notkun þeirra í trésmíði • efni og yfirborðsmeðhöndlun festinga • grunnatriðum í yfirborðsmeðferð smíðaviðar og plötuefnis • öryggisreglum og öryggisráðstöfunum við yfirborðsmeðferð • uppbyggingu og notkun á algengustu trésmíðavéla	Nemandi skal hafa öðlast leikni í að: • nota helstu trésamsetningar við einfalda trésmíði • beita faglegri nálgun við úrvinnslu verkefna • nota rétta staðsetningu og líkamsbeitingu við vélavinnu • velja snúnings- og mótunarhraða fyrir trésmíðavélar
Hæfni	
Nemandi skal geta hagnýtt þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að: • umgangast og nota rafmagnshandverkfæri og önnur handverkfæri • aðlaga sig að mismunandi vinnuumhverfi • beita öryggisreglum og nota öryggisbúnað sem notaður er við véltrésmíði • velja efni og verkfæri eftir eðli verkefnis	

Vinnuáætlun		
Tímasókn	16 vikur x 4 klst.	64 klst.
Undirbúningur f. tíma	16 vikur x 4 tímar x 20 mín	21 klst.
Undirbúningur f. próf	15 klst.	15 klst.
Alls		100 klst. = 5 fein*

Virðing, samvinna og árangur

Kennsluvikur	Áætluð yfirferð námsefnis	Skil á verkefnum
1. vika 18. - 22. ágúst	Áfangi kynntur og farið yfir efni hans Vinnusalurinn, Umgengni og Öryggisatriði.	
2. vika 25. - 29. ágúst	Brýnsla bitverkfæra. Handverkfæri. Öryggisatriði	Verkefni 1
3. vika 1. - 5. september	Handverkfæri í notkun í bekkjasalnum heiti og notkunarvið	Verkefni 2
4. vika 8. - 12. september	Vélar í vinnusalnum	Verkefni 3 Próf
5. vika 15. - 19. september	Sagir, stórar og litlar	Verkefni 4
6. vika 22. - 26. september	Bitverkfæri og notkun þeirra	Verkefni 5
7. vika 29. september - 3. október	Heflar	Verkefni 6
8. vika 6. - 10. október	Slípun, sandpappír og slípiverkfæri	Verkefni 7 Próf
9. vika 13. - 17. október <i>Námsmatsdagur 15. Okt vetrarleyfi 17. okt</i>	Borun, borvélar og þessháttar verkfæri	Verkefni 8
10. vika 20. - 24. október <i>Vetrarleyfi 20. okt.</i>	Trésamsetningar og nöfn og fleira	Verkefni 9
11. vika 27. október - 31. október	Flokkun á timbri og fleira	Verkefni 10
12. vika 3. - 7. nóvember	Fræsarar og verkfæri tengd þeim	Verkefni 11 Próf
13. vika 10. - 14. nóvember	Staðlar og fleira um efni og vélar	Verkefni 12
14. vika 17. - 21. nóvember	Öryggisatriði	Verkefni 13
15. vika 24. - 28. nóvember	Vélar og tré yfirborðsefni og fleira	Verkefni 14
16. vika 1. - 5. desember		Verkefni 15 Próf

Með fyrirvara um breytingar og von um gott samstarf

Óskar Júlíus Bjarnason og Þórhildur Loftsdóttir